

SRI KAGODU THIMMAPPA (Minister for Public Works).--

(a) Yes.

(b) Yes.

(c) Rs. 25.00 lakhs.

(d) Yes.

(e) Work will be commenced soon after the approval is received from the Government of India to the proposals for which Central aid is sought.

NOTICE OF ADJOURNMENT MOTION

re : Police Firing at Robertsonpet K.G.F.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಭಟ್‌ರವರು...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—Sir, I raise a point of order. ನನ್ನ ಆತ್ಮೀಯ ಗೆಳೆಯರಾದ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಹೆಸರು ಗಳಿಸಿದ ಈ ಸಭೆಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಮೊದಲು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಮೇಲೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅವರು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ನನ್ನ ಎದುರಿಗೇ ಕಪ್ಪು ಬಾವುಟ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು.

(ಇಂಟರಿಪ್‌ಷನ್)

SRI H. GANGADHARAN.—Sir, is it a point of order ?

SRI S. M. SHEERNALY CHANDRASHEKAR —Sir, I want to bring to your kind notice the content of rule 50. Under this rule any member moving motion for an adjournment of the business of the Assembly, he has to first seek the permission of the Speaker. Secondly, the motion shall not revive discussion on a matter which has been discussed in the same session.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ, ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಇನ್ನೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ. ಆ ಮೇಲೆ ರೂಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ.....

SRI LAKSHMISAGAR.—Sir, He shall not be permitted.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರ ಶೇಖರ್‌ರವರು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್' ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಅನ್ನಿ ಮೂವ್

ಮಾಡಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಆ ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಅವರು ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಓಡಿಹೋದರೂ, ಆ ಕಡೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೇ ?

(INTERRUPTION)

MR. DEPUTY SPEAKER.—There is no Point of order.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ರೂಲ್ ಗಳನ್ನು ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಸ್ವಾಮಿ ನನ್ನದೂ ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪದ ಬಗ್ಗೆಯೇ ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇದೆ. ನಾನು ರೂಲ್ 20ರನ್ನು ಕೋಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ನಿಮಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. Let the hon. Member advance his argument with reference to the adjournment motion tabled.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾನೇಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

(INTERRUPTION)

MR. DEPUTY SPEAKER.—I request the hon. Members to resume their seats. I request the hon. Members to express their feelings in an orderly manner.

SRI V. B. BHAVI.—Sir, What about the point of order raised by the hon. Member Sri Sheernaly Chandrashekar ?

MR. DEPUTY SPEAKER.—I have ruled it out.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕಡ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಮೊದಲು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತಿದವನು. ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಹೇಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಕಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ? I have to explain my position.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Hon. Member Sri Bangarappa has not even commenced his speech, He would like to make preliminary submissions.

SRI P. RAMDEV.—Sir, I have a point of order. Now, I read rule 288. It says ; A member while speaking shall not

(I) refer to any matter of fact on which a judicial decision is pending ;

(II) make a personal charge against a member ;

(INTERRUPTION)

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ಭಾವಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಮ್ಮಿಂದ ನಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

SRI P. RAMDEV.—Sir, can they go out of the rules...

SRI H. GANGADHARAN.—Let our friend Sir Sheernaly Chandrasekar raise his point of order after the hon. Member Sri Bangarappa completes his speech on the adjournment motion.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I have already said there is no point of order.....

SRI V. B. BHAVI.—Sir, the House is not in order...

(INTERRUPTION)

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Sir, my submission is hon. Member Sri Bangarappa must be given an opportunity to explain his position...

MR. DEPUTY SPEAKER.—I will give him an opportunity. I agree that the hon. Member Sri S. Bangarappa can advance his argument. He has every right to do so. He can put forth his preliminary submissions.

SRI S. M. SHEERNALY CHANDRASEKAR.—Sir, that I agree. But I have raised a point of order. I would like to quote rule 54. It says:

54(1) The Speaker, if he gives consent under rule 50 and holds that the matter proposed to be discussed is in order, shall, after the questions and before the list of business is entered upon, call the member concerned who shall raise in his place and ask for leave to move the adjournment of the Assembly.

Here I underline the sentence 'leave to move the adjournment motion of the Assembly'.

In the Rules of Procedure, it says that the motion shall not revive discussion on a matter which has been discussed in the same session.

A Member cannot raise suo-moto. This is one of the points which I would like to bring the kind notice of the Chair. This subject has been discussed day-before yesterday threadbare. Hon'ble Minister Sri Veerappa Moily made a statement and on that statement there was a discussion. Therefore, it attracts one of the restrictions given under Rules 52 viz., the motion shall not revive discussion on a matter which has been discussed in the same session.

SRI B. V. KAKKILAYA.—How does the Hon'ble Member know what we are going to say?

MR. DEPUTY SPEAKER.—I have not come to any conclusion. If there is some truth and if there is some substance and also if the rules permit, I will give the consent. If the rules does not allow,

then I won't give the consent. If it is not in accordance with the rules, I will definitely not give my consent.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಏನೆಂದರೆ. ನಿಮ್ಮ ೨೮ರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿ ಅಡ್ಡಿ ಪಡಿಸಬಾರದು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಅವರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಪಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರ ಕಳಕಳಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತಿದ್ದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಸದನಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಬಾಯಿ ಬಂದ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಆಗಬೇಕು.

MR. DEPUTY SPEAKER.—It is not the fault of one Hon'ble Member; It is the fault of all the Hon'ble Members.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ ಲೇ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರು ಈ ಮನೆಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ನಿಜ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರಿದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಹಣ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಣೆಯಿಂದ ಆ ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದಿಂದ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಆಕರ್ಷಣೆ ಅಲ್ಲ ಅದು ಒಂದು ತತ್ವಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅರ್ಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ ಅನಂತರ ಆ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡರು ಆದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದ್ದವರು ಒಂದು ತತ್ವಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವ ಜನ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರುವುದು ಒಂದು ತತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನೂ ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Let us proceed to the business. Now, Hon'ble Member Sri S. Bargarappa to advance his preliminary arguments only.

SRI SHEERNALLY CHANDRASHEKAR.—Is it in the agenda?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಈ ಸದನದ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಸಾಂಕೇತಿಕವೇ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಏನು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಹಾಗೂ ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಯಾವ ಪಕ್ಷದ ಚಿಹ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ೧೯೭೮ನೇ ಶಾಸನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಚುನಾಯಿತನಾಗಿ ಬಂದೆನೋ ಆ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ನಿಯಮ ಶಿಲ್ಪರ ಪ್ರಕಾರ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಎರಡೂ ವಿಷಯಗಳು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎತ್ತಿದ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಸಹ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಶಿರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಯಾವಾಗ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಯಿತು? He is giving a Ruling.

SRI B. V. KAKKILAYA.—He is expressing his opinion.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Please don't interrupt.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ರೂಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಚಿಹ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಆರಿಸಿಬಂದಮೇಲೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವಾಗ ಆ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದು ಮಹಾಪರಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಪಕ್ಷವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದಾಗ ಪತ್ರಿಕಾಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುತ್ತೇನೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷದಿಂದ ಆರಿಸಿಬಂದ ಮೇಲೆ ನಂತರ ಆ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಆ ಸದಸ್ಯ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಂಬ ಮೂಲ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಕೂಡ ಮನಗಂಡು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಜನತೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗ ಕೂಡ ಇದೆ. ಈ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗದ ಒಡನಾಡುವಿಕೆಗೆ ಪಡೆಯತಕ್ಕಂತ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮೊದಲನೇ ಬಾರಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿಬಂದವನಲ್ಲ. ೧೯೭೮ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಆರಿಸಿಬಂದೆ ೧೯೭೭ ಮತ್ತು ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಪಕ್ಷದ ಚಿಹ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಜನತೆ ನನ್ನನ್ನು ಆರಿಸಿತು. ನಾನು ಆರಿಸಿಬಂದೆ ಎನ್ನುವ ಹಕ್ಕು ನನಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಈವತ್ತು ಈ ಮಹಾವಂಶವನ್ನು ಪರಿಣಮಿಸಿ. ಜನತೆ ನನ್ನನ್ನು ಆರಿಸಿದೆ. ೧೯೭೭ ಮತ್ತು ೭೧೯೨ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦-೧೫ ಸಾವಿರ ಮತಗಳ ಅಂತರದಿಂದ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಆರಿಸುವುದೆಂದರೆ ಅದು ಸಾಧಾರಣ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ, ೧೯೭೮ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಸೇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಮೇಯ ಬಂದಮೇಲೆ.....

SRI M. VEERAPPA MOILY.—Sir, I raise a point of order. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಪರ್ಸನಲ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. A member cannot make a personal statement. It is not allowed under the rules. It can be done by a Minister who has submitted his resignation, who has laid down his office, he can make a personal statement on the floor of the House. Now, supposing we allow a member to make a personal explanation about the resignation from one party and crossing over to other I think we will be creating a bad precedent in this House. If such personal explanation is allowed I should say we are going against the rules framed by this House. Therefore, my submission to the Chair is let the Hon'ble Member Sri S. Bangarappa confine

himself to the adjournment motion tabled by him and not make a personal explanation on some matters.....

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—All this started when hon'ble Member Sri Shearnaly Chandrasekhar said that a member having been elected from a particular party symbol and now having crossed over to other side has no moral authority to make any submissions or some such thing naturally hon'ble Member Sri Bangarappa has got to give his personal explanation on that point. He must give an opportunity to make the point clear. That is the reason why Sri Bangarappa is endeavouring to make his point clear. In all fairness I say he must be given an opportunity to speak on that point. Sir., if I may say so, I do not want to enter into controversy. If the allegations of Sri Shearnaly Chandrasekhar is well founded then nearly half a dozen members of the Council of Ministers who were elected on Janata ticket have to resign. I do not want to enter into that argument now. My submission is Sri Bangarappa must be given an opportunity to make a very brief personal explanation on the point raised by Sri Shearnaly Chandrasekhar.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—Sir, what is your ruling on the point of order raised by the Hon'ble Minister for Finance Sri Veerappa Moily...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾಗತವಾದದ್ದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಕ್ಕು ಅವರಿಗಿದೆ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುವಾಗ, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಹಕ್ಕು ಇವರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೇ? ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ರವರು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತಿದಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ. ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅರಿಸಿ ಬಂದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಜನತಾ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಅರಿಸಿಬಂದವರು ಕೆಲವರು ಈಗ ರೂಲಿಂಗ್ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಬಿಡಿ. ನಾನು ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Sir, I want to bring to your notice one thing. I would like to bring to your notice rule 293. It says: 'A member may, with the permission of the Speaker make a personal explanation although there is no question before the Assembly, but in this case no debatable matter may be brought forward, and no debate shall arise'.

MR. DEPUTY SPEAKER.—It can be done with the permission of the Speaker. I have already overruled the point of order raised.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—A member can make personal allegations with regard to certain allegations made by other member but no personal statement could be allowed with regard to cross over of the floor, with regard to his resignation.

MR. DEPUTY SPEAKER. — A member can make personal explanation if consent is given by the Chair. Now, I have called hon. Member Sri S. Bangarappa to advance his preliminary submissions on the adjournment motion tabled by him and not otherwise. Since I have over-ruled the point of order he is permitted to make a statement. Now let him advance his argument on the adjournment motion.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತಾವು ಕಿತ್ತುಹಾಕಬೇಕು. When an unproved allegation is made the Member must be permitted to make a statement.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I will examine it.

ಶ್ರೀ ಶೀರಾಘ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಪರ್ಸನಲ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಿ, ನಮಗೇನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ.

೧೦-೨೦ ಎ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಷಯ ಎತ್ತುವವರೆಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಗಮನವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಲೇಟಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಎತ್ತಿದಾಗ ಎತ್ತಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಒಂದು ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯಾರಿಗೂ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರಾಘ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅವರು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರಾ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಂದೊಂದು ಸಾರಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರಾಘ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅವರು ಹೆದರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಜೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ತಕರಾರು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಬಿಡಾಪುರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅವರು ಈ ಕಡೆ ತಿರುಗಿದರು, ನಾನು ಆ ಕಡೆ ತಿರುಗಿದೆ ಅಷ್ಟೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ತಮ್ಮೊಬ್ಬರಿಗೇ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ನಾನು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ ವಿಷಯಾಂತರ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಸದನದ ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ನಡೆವಳಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶೀರಾಘ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸಂತೋಷ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪದ ಮುಖಾಂತರ. ನಿಯಮ ಖಳಿರ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಈಗಾಗಲೇ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಚರ್ಚೆಯಾಗತಕ್ಕ ವಿಷಯ ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಮೋಷನ್ ಆಫ್ ಅಡ್ಜರ್ನಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಅಡಾಪ್ಟ್ ಆದಾಗ. ಸದನದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಚರ್ಚೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಅದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ,

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಾಗಲಿ, ಯಾರು ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದ ಚರ್ಚೆಗೋಸ್ಕರ, ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿರಬಹುದು. ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ, ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಮತ್ತೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ಈ ವಿಷಯ ನಿರ್ಣಯದ ಮುಖಾಂತರ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಆಗಿರಬಹುದು, ಅದು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೋಸ್ಕರ ನಿರ್ಣಯ ವನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಯಮ ೩೧೨ರ ಪ್ರಕಾರ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಯಾವ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬೇರೆಯವರು ಯಾರು ಯಾರು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ವಿವರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ ಆಗಬಾರದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳು ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಕೋರಾರದ ಗೋಲ್ಡ್ ಫೀಲ್ಡ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಹಿಂಸಾ ಚಾರ ಮತ್ತು ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಭಾಷಾ ವಿಷಯ. ಈ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿವೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಭಾಷಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಭಾಷಾ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಿರ್ಣಯ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾನೂ ಕೂಡ ಕಂಠಿತಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಒಂದು ಸೂತ್ರ ಈಗಾಗಲೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ವಾಗಿ, ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಈ ಸದನ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗೋಕಾಕ್ ಸಮಿತಿ ವರದಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬದ್ಧನಾಗಿ, ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ, ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಅದರ ತಮಿಳು, ತೆಲಗು, ಉರ್ದು, ಹಿಂದಿ, ಮಲೆಯಾಳ, ಮರಾಠಿ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಾತ ನಾಡತಕ್ಕ ಯಾರಿಗೆ ಆಗಲಿ ಒಂದುವೇಳೆ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮನಗಾಣಬೇಕು ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಹಾಗೆ, ಅವರ ಭಾಷೆ ತಾಯನುಡಿ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ತೂಂದರೆ ಬರಬಾರದು, ಹಾಗೆ ಯಾವರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಒಕ್ಕೂಟಲಿನಿಂದ ಸದನದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಂ.ಇ.ಎಸ್. ಸದಸ್ಯರು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿರುವುದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಒಕ್ಕೂಟಲಿ ನಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಹಿಂಸಾಚಾರದಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಿರಪರಾಧಿಗಳ ಜೀವ ಹಾನಿಯವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಈಗ ನಡೆದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಿ.ಓ. ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಜನರ ಬತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಣಿದು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಜಿ.ಓ. ಹೊರಡಿಸಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಪಷ್ಟನೆ ನೀಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಗೋಕಾಕ್ ವರದಿ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನತೆ ಒಕ್ಕೂಟಲಿನಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ದಯಮಾಡಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡನೇ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಏನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಸಂತೋಷ ತರತಕ್ಕ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸಂತೋಷ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೂ ಸಂತೋಷ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇವತ್ತು ಜೀವ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಅಂದರೆ, ಅವನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಯಾವುದೇ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿ ...

MR. DEPUTY SPEAKER.—I request the hon. Member Sri S. Balgarappa not to go into the details. He must make a preliminary submission and convince me to give my consent. He can narrate the facts only after the adjournment motion is allowed. ಡೀಟೇಲ್ಸ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದು ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ತಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ೧೫೦ ಬಾರಿ ಪೋಲೀಸ್ ಫೈರಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ, ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಹಿಂಸಾಚಾರದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ತಿ ಕೂಡ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ನೂರಾರು ಜನ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ನಡೆದಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಕೂಡ.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—Sir, is he speaking on no confidence motion? Let him make a preliminary submission and convince the chair regarding the admissibility of the Adjournment Motion. He is discussing as though he is speaking on No Confidence Motion again this Ministry.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಷ್ಟು. ಈಗಾಗಲೇ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ನೂರಾರು ಜನ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗೆ ಕಬ್ಬಿಣ ಸಲಾಕೆಯ ಹೊಡೆತ ಬಿದ್ದು ಕಣ್ಣು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ತಪ್ಪನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದರೂ ತಪ್ಪೇ. ಈ ಹಿಂಸಾಚಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಬಂದೂಕನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತೆಯವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹೇಳಿಕೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಬಿಗಿ ಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ನಿಲುವು ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಯಾರು ಯಾರೋ ಆಂಟಿ ಸೋಶಿಯಲ್ ಎಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ನಿಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂಬಲಭೂತವಾಗಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಕರಣಾನಿಧಿಯವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.— ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೇಗೆ ಪರಿಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಸ್ವಾಮಿ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.— ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಕನ್‌ಕ್ಲೂಡ್ ಮಾಡಿ.....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.— ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ, ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಇದತ್ತೇ ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

(ಗೊಂ ದ ಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ನೀವು ಸಹ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಕಳುಹಿಸಿ ನೀವು ಸಹ ಮಾತನಾಡಬಹುದು, ನಿಮಗೂ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅಲ್ಲಿ ದಿನ ನಿತ್ಯ ಗೊಲಿಬಾರ್ ಆಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ

ಸರ್ಕಾರದವರ ನಿಲುವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಬರಿ ಪೋಲೀಸಿ ನವರು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಂದು ಸದನಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

MR. DEPUTY SPEAKER.— The House has discussed this on several occasions. On two or three days we have taken up this subject.

SRI A. LAKSHMISAGAR.— The matter of course in one form or the other came up before the House and the Hon. Finance Minister made a statement on our demand. But, subsequent events have changed the entire situation. This House will be failing in its duty if subsequent events are not taken into consideration and a suitable remedy is found and there is something wanting from the side of the Government and therefore let us not brush aside the issue so lightly. In my humble submission, the Hon. Member Sri Bangarappa should be given a fair opportunity to express his views.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.— ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ವಿವರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳಬಾರದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದಿನಾ ಫೈರಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ದಿನಾ ಅಲ್ಲಿ ಜನ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲ. ಫೈರಿಂಗ್‌ನ್ನು ತಾವು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಜನ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾನು ಸುಮ್ಮನೇ ಈ ಸಭೆಯ ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅರಿತುಕೊಂಡೇ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ಕರುಣಾನಿಧಿಯವರು ಸಹ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಏನು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯವಲ್ಲ. Daily firing is going on. Daily people are dying there and a war is going on according to the press report. It is not a small matter to be taken so lightly. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಜಿ.ಆರ್. ರವರು ಕೂಡ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೂತ್ರವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ. ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಪರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಒದ್ದಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಸ್ವರ ಈ ತಕ್ಷಣವೇ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಘಟನೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ವತಿಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.— ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿನ್ನೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪರಿಷತ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲೇಬೇಕಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. This has become a routine habit in this House.

MR. DEPUTY SPEAKER.— We are all responsible for this.

SRI M. C. NANAIAH.— The Chief Minister is also in the House and particularly the Member is making a statement. I think the Chief Minister may make a statement. Why should all the Members interrupt?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ಕೊನೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಂದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಸಹ ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮುನಿರಾಜು.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

MR. DEPUTY SPEAKER.— Sri Muniraju, you are not the signatory I have not allowed. I have not taken a decision. I have not announced. After I come to a decision I will give you permission.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದರೆ ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮುನಿರಾಜು.— ನಾನು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು.

MR. DEPUT SPEAKER — Before that I will not allow you also. I withhold my consent for the adjournment motion. Yesterday or day-before I have given my earlier ruling that matter which come under the purview of the day-to-day administration cannot be brought on adjournment motion Yesterday, also Finance Minister has agreed to give the statement as to what is exactly happening. I will ask the Chief Minister to make a statement. After the statement, I will permit all the Members from the Kolar District and I will give hance to seek clarification.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಾವೆಲ್ಲ ರೂಲ್ ೩೦೨ರ ಕೆಳಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಹುದು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎನ್. ರೆಡ್ಡಿ.—ಕೋಲಾರದವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ; ಮೊದಲು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೂಲ್ ೧೮೨ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ರೂಲ್ ೩೦೨ ಆಗಲೀ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ-ಮೊನ್ನೆಯಿಂದ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವಂಥ ಅಶಾಂತಿ ವಾತಾವರಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು

ವಿವರಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು; ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಕಾರ ಇದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯ ನಿನ್ನೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾದ ಮೇಲೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಅಹಿತಕರ ಘಟನೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಸ್ಥಾಪನೆ ಯಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ದಿನ ನಿತ್ಯದ ರೈಲು ಸಂಚಾರ, ವಾಹನ ಸಂಚಾರ ಮಾಮೂಲಿನಂತಿದೆ, ಕಛೇರಿಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ, ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಶಾಂತಿಯಂತವಾದ ವಾತಾವರಣ ನಿನ್ನೆ ಸಂಜೆಯಿಂದ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನೂ ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಸರ್ಕಾರ ಏನೇನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು, ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ರವರು ರಾಮದೇವ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು, ಡಿಐಜಿ, ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಚಳುವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವಾಗ ಬಹಳ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಪ್ರಾರಂಭ ವಾದಾಗ ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ಇರುತ್ತದೆ; ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಅಂತಃವಾಗುವ ವೇಳೆಗೆ ಚಳುವಳಿ ನಾಯಕರ ಕೈ ತಟ್ಟಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಯಾವಾಗ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆಯೋ ಆಗ ಅವು ತಮ್ಮ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಲೂಟಿ ಮಾಡುವುದು, ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅಂಗಡಿ ಮಾಲೀಕರ ಮೇಲೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳು ಈ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಉದ್ದೇಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಶಾಂತಿ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವರ ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಭಾಷಾ ಗೊಂದಲವಾಗಲಿ, ಜಾತಿಯ ಗೊಂದಲವಾಗಲಿ, ರಾಜಕೀಯ ಗೊಂದಲವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಗೊಂದಲವಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇ ಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಶಕ್ತಿಗಳ ಆಸಕ್ತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಯಾವ ತರಹವಾದರೂ ತಮ್ಮ ಕಸಬನ್ನು ಮಂಗಳಿ ಅಶಾಂತಿ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಶಕ್ತಿಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬಂದು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇದು ಕಳೆದ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ರೀತಿ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ನಡೆಯಿತು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲಾಖಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬಂದಾಗ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಯಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ನಡೆದಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೂಡ ಈ ಸಭೆ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಚಿಂತನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ರೀತಿ ಅಹಿತಕರ ಘಟನೆ ನಡೆಯಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಂತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಇದರಿಂದ ಸಂತೋಷವಿಲ್ಲ. ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇನು ಹೆಮ್ಮೆ ಅಲ್ಲ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಉದ್ದೇಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಾಗ ಹತ್ತಾರು ಸಾರಿ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಮಿಲಿಟರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂದರ್ಭ ಯಾವ ರೀತಿ ಬರುತ್ತದೆಂದರೆ, ಅದನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಕಡೆಯ ಅಸ್ತವೆಂದು ತಿಳಿದು ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನಹ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಯಾವ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ, ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ, ನನಗೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ಜಪಮಂತ್ರ ಹೇಳಿ ಶಾಂತಿ ತರತ್ತೇ ವೆಂದರೆ ಸಂತೋಷ. ಜಪಮಂತ್ರ ಹೇಳಿ ಶಾಂತಿ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆಂದರೆ ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದೇ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸನ್ನಾಹ ಕರೆಸಿ ಒಂ ಶಾಂತಿಃ ಒಂ ಶಾಂತಿಃ ಒಂ ಶಾಂತಿಃ ಎಂದು ಜಪ ಮಾಡಿಸಿದ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನೀವು ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲ ;

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಿಮ್ಮ ಕಥೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ? ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮಂಥವರು ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ ; ಅದಕ್ಕೆ ಹೆದರಿಸಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಿರಿ ; ಆದರೆ ಈಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಜಾಸ್ತಿಯೋ, ನೀವು ಜಾಸ್ತಿಯೋ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಆಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನೆಯವರೆಗೆ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ರಾಮದೇವರವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೇ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಮಾಡಿ, ಮಾಡಿ ; ಇಲ್ಲಿ ಮಸಾಲೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೊಸ ಮಸಾಲೆ ರುಚಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಲೆನಾಡಿನ ಮಸಾಲೆಗೂ ಬಯಲನಾಡಿನ ಮಸಾಲೆಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ.

೧೧-೦೦ ಎ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಯಾರಿಗೂ ಇದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ರೀತಿ ಬಂತು. ಇದನ್ನು ಹತ್ತೋಟಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ೫ ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತುತರು ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಗೋಕಾಕ್ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದರೆ ವಿರುದ್ಧ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟರು ಮೆರವಣಿಗೆ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಜಾತಾ ಅವಕಾಶ ಚಳವಳಿ ನಡೆದರೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ನಿರ್ಣಯದ ವಿರುದ್ಧ ನಂತರ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಘೋಷಣೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ರಾಜಕುಮಾರ್ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ವಾಗಿಯೂ ಘೋಷಣೆ ಕೂಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ವಿರುದ್ಧ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ರಾಜಕುಮಾರರವರ ವಿರುದ್ಧ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರ ವಿರುದ್ಧ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗಿಕೊಂಡು ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟರು ಮೆರವಣಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ತೂರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟಾಗ ಅಶಾಂತಿ ವಾತವಾರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ೨೫-೩೦ ಜನ ಪೋಲಿಸರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರು. ಜಾಸ್ತಿ ಜನರನ್ನು ಅವರು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹಕ್ಕಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಘೋಷಣೆ ಕೂಗಿಕೊಂಡು ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಪೋಲೀಸರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಜನತೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಚಳುವಳಿಯ ನಾಯಕರನ್ನು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಕರೆದು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ನಾವು ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಅಹಿತಕರ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಚಳುವಳಿಕಾರರು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಣಯದ ವಿರುದ್ಧ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಭಾಷಾ ಸಮಸ್ಯೆ, ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಯಾವುದೇ ಹಿಂಸಾಚಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಚಳುವಳಿಕಾರರು ಖಂಡಿತ ಯಾವುದೇ ಹಿಂಸಾಚಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ನಾವು ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಂಬಿದರು ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವೇ ಪೋಲೀಸರು ಸಾಕು ಎಂದು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಮೆರವಣಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋದಮೇಲೆ ಯಾರಿಗೋ ಆಗಬಾರದು ಕಟ್ಟಡ ಇತ್ಯೋ ಏನೋ ಆ ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ತೂರಾಟ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಕಲ್ಲು ತೂರಾಟ ಒಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ತಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಡಿಗಳವರೂ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ

ಮಾಡಿದರು. ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ಮೈನಿಂಗ್ ಏರಿಯಾ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಗಳು, ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಲಾಕೆಗಳು ಇದ್ದವು. ಇದರಿಂದ ಚಳುವಳಿಕಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಯಾವಾಗ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲೆ, ಜನರ ಮೇಲೆ, ಅಂಗಡಿ ಮಲೀಕರ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ತೂರಾಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೋ ಆಗ ತಕ್ಷಣ ಪೊಲೀಸರು ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಂತರ ಪೊಲೀಸರ ಕಡೆಗೆ ಕಲ್ಲು ತೂರಾಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಚಳುವಳಿ ನಾಯಕರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಭರವಸೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೋಯಿತು. ಪೊಲೀಸರ ಕಡೆಗೆ, ತಿರುಗಾಡುವ ಹಾಹನಗಳ ಕಡೆಗೆ, ಪೊಲೀಸ್ ಜೀಪ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಲು ಬಿದ್ದಾಗ ಪೊಲೀಸರು ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ ಮೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹತೋಟಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಟಯರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಪೆಲ್ ಸಿಡಿಸಿದರು. ಆಗಲೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹತೋಟಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಊರು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಿರಿದಾದ ದಾರಿಗಳಿದ್ದು ೨೫-೩೦ ಜನ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕಲ್ಲು ತೂರಿ ಓಡಿಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಯಿತು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಚಳುವಳಿಕಾರರು ಬಾರ್ ಡ್ರಮ್‌ಗಳನ್ನು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ರಸ್ತೆ ಬಂದ್ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯಾನ್ ಹಾಗೂ ಇತರೇ, ಹಾಹನಗಳು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ ಒಂದು ಗುಂಪು, ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯಾನ್‌ಗೆ, ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ, ಪೊಸ್ತ ಅಫೀಸಿಗೆ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ, ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ತೀವ್ರ ಹಿಂಸಾಚಾರಕ್ಕೆ ಇಳಿದಾಗ ಪೊಲೀಸರು ಮೈಕ್ ಮೂಲಕ ನೀವು ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ತೀವ್ರತರವಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಪೊಲೀಸರ ಮನವಿಯನ್ನು, ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನೂ ಕೇಳಿದೇ ಬಹಳ ಹಿಂಸಾಚಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಇಳಿದಿದ್ದರಿಂದ ಪೊಲೀಸರು ೧೫-೧೬ ಸಾರಿ ಗಾಳಿಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಕೆಲವರು ಹೆದರಿ ಓಡಿದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಬಂದು ನೀವು ಗುಂಡು ಹೊಡೆದರೂ ಪರ್ವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ, ಆಸಿಡ್ ಎರಚಿ ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಾಗ ಬೇರೆ ಡಾರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಪೊಲೀಸರು ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ್ ಸಾರಿ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏಳನೇ ಗಾಳಿಗೆ ಹೊಡೆದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಎರಡನ್ನು ಗುಂಪಿನ ಮಧ್ಯೆ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಗಾಯವಾಯಿತು. ಐದು ಜನ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಾಯವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆತರಬೇಕಾಯಿತು. ಕೆಲವರ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಜಖಂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಗಲಾಟೆಯಾದರೂ ಸಹ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಅಹುತಿಯಾಗುವಂಥವರೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸದ್ಯೋಜಾತಪ್ಪನವರು. ಅಂದರೆ ಅವರ ಕೆಂಪು ಬಸ್ಸು. ಈಗೇನೋ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಬಣ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಯಾದರೆ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗೊಂಡೂರಾವ್.—ಯಾವ ಬಣ್ಣ ? ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಬಹಳ ಬಣ್ಣ. (ನಗು) ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿ ಹತೋಟಿ ಮೀರಿದ್ದರಿಂದ ೧೪೪ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದರು ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ೧೨ ಗಂಟೆ ೧ ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣ ಬಂತು. ಪುನಃ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರನ್ನು ಕರೆದು ಮಾತನಾಡುವುದರೊಳಗೆ ರೋಡ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಪೊಲೀಸರು ಬಹಳ ಸಂಯಮದಿಂದ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಪೊಲೀಸರು ಆತುರಾತ ರವಾಗಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ನಿಜವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪೊಲೀಸರು ಬಹಳ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೊಲೀಸರು ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದರೂ ಸಹನೆಯಿಂದ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ರೋಡ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾಡಿ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಫಿಷ್ ಪ್ಲೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ರೈಲ್ವೆ ಕಂಬಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ರೈಲ್ವೆ ಬುಕಿಂಗ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪ್ ಬಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಸೂರೆ ಮಾಡುವಾಗ ಪುನಃ ಪೊಲೀಸರಿಂದ ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ಆಯಿತು. ಸಬ್-ಟ್ರಿಬುನಲ್ ಆಫೀಸ್, ಪೊಸ್ತ ಅಫೀಸ್, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸ್, ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಲಾಟಿ ಮಾಡುವಾಗ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಪೊಲೀಸರು ಗಾಳಿಗೆ ಫೈರಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ಸಾರಿ ಫೈರಿಂಗ್ ಮಾಡಿವಾಗ ಉದಯಕುಮಾರ್ ಎಂಬ ೨೧ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೨ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಮೂರು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಪುನಃ ಆಕ್ರೋಷವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ನಗರದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಓಡಾಡುವಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ; ಯಾರೂ ಹೊರಗಡೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು? ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆನಂದರಾಜ್ ಎನ್ನುವವರು ಗುಂಡು ತಗುಲಿ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡರು? ಓ ಜನ ಗಾಯಗೊಂಡು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ೬ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ೧೦ ಗಂಟೆಯಿಂದ ೬೦ ಜನರ ಗುಂಪೊಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಊರಿಗಾಂ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಗಳ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ತೂರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಲಾಠಿಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಓಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ೭ನೇ ತಾರೀಖು ಬಿ.ಇ.ಎಂ. ಎಲ್. ಕೆಲಸಗಾರರು ಚಳುವಳಿಗೆ ಕರೆ ಕೊಟ್ಟು, ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ಬಂದ್‌ಗೂ ಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ೯-೧೦ ಗಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ೪-೫ ಸಾವಿರ ಜನರ ಗುಂಪು ಸೇರಿ ಅಂಡರ್‌ಸನ್ ಪೇಟೆ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೂರಿ ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ದೊಂಬಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜನ ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಪಿ. ಪೊಲೀಸಿನವರು; ಹತ್ತು ಜನ ಸಿವಿಲ್ ಪೊಲೀಸಿನವರು; ಒಬ್ಬರು ಪಿ ಎಸ್.ಐ. ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಟೈಯರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಸಿಡಿಸಿ, ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದರು ಕೂಡ ಗುಂಪು ಹತೋಟಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೋಹನ್ ಎಂಬ ಕಾರ್ಮಿಕನಿಗೆ ಯಾರೋ ದುಷ್ಕರ್ಮಿಗಳು ಚೂರಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ನಾಲ್ಕು ನೂರು ಜನರ ಗುಂಪು ಚಾಂಪಿಯನ್ ರೀಕ್ಸ್ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಎರಡು ಬೋಗಿಗಳಿಗೆ ನಷ್ಟವುಂಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ರೈಲು ಕಂಬಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದಾಗ ಯಾರು ಸತ್ತಿಲ್ಲ; ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಾಯಗಳಾಗಿ ಓಡಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಂತರ ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪೊಲೀಸಿನವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಸುದ್ದಿ ಬಂತು. ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪೆರಮಾಳ್ ಅವರು, ಶ್ರೀ ಆಮೃತಗಂಧವರು ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ; ಅವರ ಮನೆ ಗಳ ಮೇಲೂ ಕಲ್ಲುಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಗಲಬೆಯನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಂದೇವರವರು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಹೇಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೋಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಾಂತಿ ಪಾಲನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ನಾನು ಹೋದರೆ, ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು; ಅಲ್ಲದೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆ ಸ್ವಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಗಮನಕೊಡುವುದರಿಂದ; ಆ ಸಮಯವನ್ನು ದುಷ್ಕರ್ಮಿಗಳು ದುರವಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಲಾಟೆ ಪೂರ್ತಿ ಹತೋಟಿಗೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದನು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಂತಿ ಪಾಲನೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ; ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೋದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಿದಿರಿ; ತಾವು ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಉದ್ದೇಶ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಂದರೆ, ನಾವು ಹೋದರೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು; ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆ ಇರುವುದರಿಂದ; ಗಲಾಟೆ ನಡೆಯುತ್ತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ದುರ್ಲಾಭವನ್ನು ದುಷ್ಕರ್ಮಿಗಳು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಅನಾಹುತಗಳು ನಡೆಯದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಗಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಗಲಬೆಯನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀವೆ; ಅದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಬಾರದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಗಾರರ ಪಾತ್ರ ಇಲ್ಲ. ದುಷ್ಕರ್ಮಿಗಳಿಂದ ಇಂಥ ಅನಾಹುತಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಅಡಿಷನಲ್ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ; ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ; ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨ ಗಂಟೆಯಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ

ರೀತಿಯ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ. ಮತ್ತೇ ನಡೆಯಬಹುದು; ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದುರ್ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯದೇ ಇದ್ದರೆ ನಮಗೂ ಸಂತೋಷ. ನಿಮಗೂ ಸಂತೋಷ; ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಂತ ಘಟನೆ ನಡೆಯದಹಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮೊಕ್ಕಾಂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ನಾನು ಕೂಡ ಹೋಗುವವನಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ನನಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ನಡೆದಂತ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಈಗ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹತೋಟಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಪೊಲೀಸಿನವರ ಶ್ರಮದಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಪಡಿಸಿ ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರುಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಶಾಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ನಾನು ಕೂಡ ಹೋಗುವವನಿದ್ದೇನೆ; ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಅಹಿತಕರ ಘಟನೆ ನಡೆಯದಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜೊತೆಗೆ ತಮಿಳುನಾಡು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯವರು ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಘಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ; ಗೋಕಾಕ್ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ನಾಯಕರುಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಗೋಕಾಕ್ ವರದಿ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕೋಟಿನ ನಾಯಕರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ; ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ; ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ವಿರೋಧ ಇಲ್ಲ. ಭಾಷಾ ಸೂತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವಸಮ್ಮತ ವಾದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ; ತಾವು ಏನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯ ಜನವಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ; ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ನಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ ಇರ ಬಹುದು; ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

SRI R. GUNDU RAO.—Gundu Rao and Lakshmisagar are nothing here. You as the Leader of the Opposition and I, as the Leader here are important.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ಏನು ಇದು ದಯೆ ಅಂತ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕೆತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದ್ದರೆ ಕೆತ್ತುಕೊಳ್ಳಿ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಸ್ಥಾನ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ದಯೆ ಅಂಥ ಹೇಳಿಲ್ಲ; ಸಾಗರ್ ಅವರು ಚುನಾಯಿತರಾದಾಗ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದಾಗ ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅಮೇಲೂ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟ್ ಅವರನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಿರಿ,

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಇಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾದಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ರಾಮಪ್ಪ, ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀವು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಿರಿ ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಿಮಗೆ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರದ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ; ಆದರೆ ಈ ಕಡೆ ಬರುವವರು ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ತಾವು ಪೂರ್ತಿ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಸಾಗರ್ ಅವರು ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಆಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೂಡ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ; ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ.—ದೃಢರಾಷ್ಟ್ರನ ಪ್ರೀತಿ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನೀವು ಯಾವತ್ತೂ ಮಾತನಾಡದವರು; ಆದ್ದರಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಿ. ಇನ್ನು ೧೫-೨೦ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆ ನಡೆಯಬಹುದು, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ನಮಗೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈಗ ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದೇ ಕೊನೇ ಅಧಿವೇಶನ ಎನ್ನುವುದು ತಾವು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸದನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂದೇವ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊಸಳೆ ಕಣ್ಣೀರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ರಾಂದೇವ್ ಅವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ದಾಟಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು, ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು, ಮಾನ್ಯ ನಾನಯ್ಯ ನವರು, ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನಾರವರು, ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಂದೇವ್ ಅವರು ಮೊಸಳೆ ಕಣ್ಣೀರು ಅಂದರೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಬೇಕು? ನಾನು ಹೇಳುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಆಗುವಂತಾದ್ದು ಇದ್ದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಆಗುವಂತಾದ್ದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಕ್ಕು ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಂದೇವ್ ಅವರು ಮೊಸಳೆ ಕಣ್ಣೀರು ಅಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಅವರು ಮೇಯೋ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ, ನಮಗೆ ಸಹಕಾರ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬೇರೆ ಅಂತ ಇಲ್ಲ; ಒಂದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಶಾಂತಿ ಪಾಲನೆಯಾಗಬೇಕು, ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು. ಈ ತರಹ ಘಟನೆ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್ ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ನಡೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು; ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ, ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸ್ವಲ್ಪ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಇದ್ದು, ಯಾವುದೇ ತರಹ ಕೋಪ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ರೂಪಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯ ಸರ್ವ ಸಮ್ಮತವಾಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವಾಗ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಉರ್ದು, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರ ಮುಖಂಡರನ್ನು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರನ್ನು, ಪರಿಣಿತರನ್ನು, ಪಂಡಿತರನ್ನು, ಕರೆಸಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ, ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಇಂಥ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂಶಯ ವ್ಯಕ್ತವಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಮೈನಾಟಿಗ ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಅಂತ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆ ಭಾಗದ ನಾಯಕರ ಜೊತೆ ಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸ್‌ಪೆಕ್ಟಿವ್ ಪಾರ್ಟಿ, ಇರಿಸ್‌ಪೆಕ್ಟಿವ್ ಆಫ್ ಲೀಡರ್‌ಷಿಪ್ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮೆರವಣಿಗೆ, ಘೋಷಣೆ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಬಗ್ಗಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್ ನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಬೇರೆಯವರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು, ಸರ್ಕಾರ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿರುವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; ಆದ್ದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವರು ಹಿಂಸಾಚಾರ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟು, ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಸಹಕರಿಸಿ, ಶಾಂತಿಯಿಂದ, ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು, ರಾಜ್ಯದ ಇನ್ನಿತರ ಭಾಗದವರು ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ

ಸರ್ವರೀತಿಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ಘಟನೆಯ ವಿವರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಶಾಂತವಾಗಿದೆ ಅಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಘಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಭಾಷಾ ಸೂತ್ರದ ತೀರ್ಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ; ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ತಡ ಆಗಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಇದನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದಾಗ ಅದರ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ತಡೆ ಆಜ್ಞೆ ಬಂತು. ನಾಳೆ ನಾವು ರೂಪಿಸಿದಂಥ ಆಜ್ಞೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ, ನಾವು ಮಾಡಿದ ಸಹಸವೆಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥ ಆಗಬಾರದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇದು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಎಂಬ ಮೂಲ ತತ್ವ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಕಾನೂನು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ತಾವು ವಕೀಲರು, ಆದರೆ ನಾನು ವಕೀಲ ಅಲ್ಲ; ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಮೇಲೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಈ ವರ್ಷ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಹಿರಿಯ ವಕೀಲರನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ವಕೀಲರ ಸಲಹೆ ಪಡೆದು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ.

೧೧-೨೦ ಎ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಅಂದರೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಸಲಹೆ ಕೊಡುವ ಲಾಯರ್ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಒಬ್ಬ ಲಾಯರ್ ಬರದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಲಾಯರ್ ಆಯಿತು. ಲಾಯರ್‌ಗಳಿಗೇನು ಬಹಳ ಜನರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನೀವೂ ಒಬ್ಬ ಲಾಯರ್‌ತಾನೆ? ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಕೇಳಿ ಮಾಡಿದ ರಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಆಗಬಹುದು. ನನ್ನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಬಗೆಹರಿದು ಹೋಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಈ ಹೊಸ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ವರ್ಷ ದಿಂದಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ. ಈ ಸೂತ್ರದ ಆಧಾರ ಮೇಲೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಧಿ ಮುಂತಾದವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಗದಿಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ತಾವು ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಇದು ಗೊಂದಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆಗಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಘಟನೆ ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇದು ಏಕಾಏಕಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಪರವಾನಗಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಗಲಾಟೆಯಾಗಿದೆ, ನಂತರ ಪೊಲೀಸರು ತಮ್ಮ

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಅದನ್ನೂ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಸೋಮವಾರದಂದು ಘಟನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಆದಾಗಿನಿಂದ ನಿನ್ನೆಯವರೆಗೆ ಸತತವಾಗಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಆಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ೪ ಜನರು ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಜನರಿಗೆ ಗುಂಡಿನ ಏಟು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸೋಮವಾರದ ದಿವಸ ಈ ರೀತಿ ಘಟನೆ ಆಗಬಹುದೆಂಬ ಒಗ್ಗಿ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಗಳ ರಿವೋಲ್ವರ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬನಾದರೂ ಬಂದಿತ್ತೇ? ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಭಾಷಾ ಸೂತ್ರಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು. ಯಾರು ಪರವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಇಂಥ ಸೂಚನೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆಯು ನಿನ್ನೆ ಮತ್ತು ಮೊನ್ನೆ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದು ಎಂದರೆ, ಸೋಮವಾರ ಅಂದರೆ ಈ ಗಲಭೆಯಾದ ದಿವಸವೇ ಯಾರಾದರೂ ಸಚಿವರು, ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಮುಖರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮಂಗಳವಾರ ಮತ್ತು ಬುಧವಾರ ಘಟನೆಗಳೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿಫಲವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ಪ್ರದೇಶದ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಕೇವಲ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆಯೇ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಪೋಲೀಸರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಅವರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏತಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ? ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಗೋಲಿಬಾರ್ ಆಗಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೂ ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರತಕ್ಕ ೩-೪ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದೆಯೇ? ಹಾಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅಲ್ಲಿ ಶಾಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕು, ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಆಗಬಾರದೆಂಬ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸಂಚುಮಾಡಿ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಕಾಗದದ ಮೇಲೆಯೇ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸ್ತ್ರ ಇದೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಆಕ್ಟ್, ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಸಿ.ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ. ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೫೦ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸಮಾಜಘಾತಕ ಶಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇಂಥ ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿರತಕ್ಕವರ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ?

ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವೆಯವರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ ಸಿ. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿಯವರು ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆಂದೂ ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ೫೦-೬೦ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ಗೆ ನೀವು ಯಾರಾದರೂ ಹೋಗದೆ ಕೇವಲ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವೆಯವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯೇ? ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಮೊಯಿಲ್ಲೆಯವರು ಹೋಗಬಹುದಿತ್ತು. ಅಂತರಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲವೇ ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರಾದರೂ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ಗೆ ಹೋಗಿರಬಹುದಿತ್ತು? ಆದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಆ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಹೇಳಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಡಿಷನಲ್ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸದೆ ಹೋಗಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾದ ಶ್ರೀವಾನ್ ಮೋಸಸ್‌ರವರನ್ನು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಮೋಸಸ್‌ರವರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿದಾಗ, ನಾನು ಈಗ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಂತರ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಅವರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಇಂಥ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ

ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ; ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸದನದ ಬಳಗೊಂದು, ಹೊರಗೊಂದು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಮಾಜಭಾತಂಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ತಮಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಹಿಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಜೊರೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ವಿಷಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಇದೆ ಯೆಂದು ಇಂದು ಮುಂಜಾನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾವು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗೋಕಾಕ್ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಮ್ಮತದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಲ್ಲಿ ಸಂತಯ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅವಶ್ಯವೆನಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರಮುಖರನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಅದು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹರಡಬಾರದು. ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗುಸುಗುಸು ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೋ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು. ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳ ನಿಲುವೂ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮೊಯ್ತಿಯವರೂ, ನಾವೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಪಾರ್ಥ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ, ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ, ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದ ಏನುವ ಸಚಿವರೇ ಇದನ್ನು ಮೈನಾರಿಟೀಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಲಿಂಗ್ವಿಸ್ಟಿಕ್ ಮೈನಾರಿಟೀಸ್‌ನವರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಕರೆ ಅದರ ಅರ್ಥ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವಿಗೆ, ಈ ಸದನದ ನಿಲುವಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಬಂದಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿ ಅದು ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನೋ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸತ್ಯವಲ್ಲ.

ನಾನು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟದ್ದು ಮೊದಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರೋ ಇಬ್ಬರೋ ಹುಡುಗರು ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲನ್ನು ಎಸೆದದ್ದು ನಿಜ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವ ಹುಡುಗರು ಕಲ್ಲನ್ನು ಎಸೆದರೋ ಆ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸುಗಮವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಕಲ್ಲು ಬಿದ್ದ ತಕ್ಷಣವೇ ಪೊಲೀಸ್‌ನವರು ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದರು. ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಅಷ್ಟು ಹಗುರವಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತಲೆ ಹೊಡೆಯುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಲಾಠಿಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಫೈರಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಾಗ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕುಕೊಂಡಂಥ ಜನರನ್ನು, ಗಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರನ್ನು ಎಳೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಥಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಹಿಂದೆ ಹೊಕ್ಕುಕೊಂಡಿದ್ದ ಜನರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ ಇಂಜನಿರಿ ಪ್ರೋಟೆಸ್ಟನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಪೊಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ಇಂಜನಿರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಇಂಜನಿರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪ್ರೋಟೆಸ್ಟ್ ತರಿಸಿ. ಯಾರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಗಾಯವಾಗಿದೆ ಯಾವರೀತಿ ಗಾಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ತಲೆ

ಬುರುಡೆಗೆ ಹೊಡೆತ ಬಿದ್ದು ಇಂಜೂರಿಯಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿಯ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ನಾಯಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಂತಿಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಬಂದಕರೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಗರವಾದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆ ಯಿಂದ ಇಂಥ ಒಂದು ಘಟನೆಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದುಸಲ ಗಲಾಟೆಯಾದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ನಿಗಾ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ವಾಣವಾಗುವ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಬಾಲಿಷ್ ಏಟು ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ, ಇಂಜೂರಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಲಾಠಿ ಇಂಜೂರಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕು. ಪೊಲೀಸ್ ಫೈರಿಂಗ್ ಇಂಜೂರಿ, ಲಾಕಿ ಚಾರ್ಜ್ ಇಂಜೂರಿ ಎಷ್ಟು ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ಘಟನೆ ಮುಂದುವರಿಯಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇವೆ. ನೀವು ಏನು ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ತಾವು ಏನು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿ, ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್, ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್, ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿಗೂ ಕೂಡ ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತ್ವಾರಿಯ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಮಧುರ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿ ಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸಲು ಯಾವರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಸಂಶಯವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಸರ್ವಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಒಂದು ನಿಯೋಗವನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ದೂರಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಧೈಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿ ತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಾವು ಅಧಿಕೃತವಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೂ ಸಹ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ವಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಬಾಲಿಷ್ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿವರವನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಇಷ್ಟು ಮಂದಿಯನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ವಿಚಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಜುಲೈ 2ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಓದಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ, “ಟೈಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಡೆಕ್ಕನ್” ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿಯವರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ :—

“Even as the looting and arson by language fanatics went on unabated in areas like Andersonpet, Champion Reefs, Oorgaum and A-hoknagar, most policemen were seen assembled near the City Police Station for giving a “grand welcome” to the Director General of Police”

ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಏನೆಂದರೆ ಪೊಲೀಸ್ ನೌಕರರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ; ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಪೊಲೀಸ್‌ರವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ

ಕಳುಹಿಸಿರಿ; ಸಂತೋಷ; ಅವರು ಹೋದ ತಕ್ಷಣ ಮರವಣಿಗೆ ಆಯಿತು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಪೋಲೀಸರು ಮರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೊಂದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಾಚಿಗೆಗೇಡು ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈವತ್ತು ಒಂದು ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರೂ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಭೀತಿಮಯವಾದ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ವಲಸೆ ಹೋಗುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣ ಮೂಡಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಈವತ್ತು ಒದಗಿರತಕ್ಕಂಥ ದುರಾದೃಷ್ಟ ಕರವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ದೊರಕಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನ...

SRI B. BHASKAR NAIDU.—Sir, Sri Ramdev is basing his facts on a newspaper; can he do it?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯವನ್ನು ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೊಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕೊನೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಅವರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಚಳುವಳಿಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರ್ವತಾ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಇದರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಚಂದ್ರನ್‌ರವರೂ ಅಖಿಲ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಕರ್ಣಾನಿಧಿಯವರೂ ಕೂಡ ಅಖಿಲ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಯೂ ನಾವು ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ರಕ್ತ ಹರಿಯತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಹುಶಃ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದು, ಹೊರ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಬಂದು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ. ಅಂತ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಆಕ್ಟ್ ಮೂಲಕ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ಸೌಹಾರ್ದತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಗೋಕಾಕ್ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸದನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಹಿತಿಗಳು, ತಜ್ಞರು ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೊರಾಡಿರುವಾಗ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಲ್ಲಾ ಈಗ ಬೇಡ;

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಒಪ್ಪಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯದ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಎರಡೂ ದೋಷಗಳೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾನೊಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ ದಿವಸವೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇವಿಯೆಟ್ ಹಾಕಿದರೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ತರದಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ ದಿವಸವೇ ಕೇವಿಯೆಟ್ ಹಾಕಿದರೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ತರಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಿಯೆಟ್ ಹಾಕಬೇಕು. ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಸಣ್ಣ ಗಲಾಟೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಆಗತಕ್ಕ. ಎಲ್ಲರೂ ಕನ್ನಡದ ಬಂಡವಾಳ, ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಗಲಾಟೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಮುನಿರಾಜು.—ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್‌ನಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆಯಾಗಿರುವುದು ದಾದ್ಯವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಸುಧೀರ್ಘವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಂದ ನನಗಂತೂ ಬಹಳ ನೋವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕನಡದ ವಿರುದ್ಧ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ನನಗೆ ನೋವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು. ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವ್

ರವರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದೂ ಭಾಷಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಲಕ್ಷಿಸಾಗರವರವರು ಗದ್ದುಬೆದಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೬೫ ಭಾಗ ತೆಲುಗರು ಇದ್ದಾರೆ. ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡುವವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೬೨ ರಿಂದ ೬೫ ಭಾಗ ಇದ್ದರೂ ಒಂದೂ ತೆಲುಗು ಶಾಲೆ ಇಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏನೋ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಏನೋ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ. ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಪ್ರಚೋದನೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಏನೋ ನಡೆದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ೭ನರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕನ್ನಡದ ಅಭಿಮಾನ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದ ಅಭಿಮಾನ ಇಟ್ಟಿರುವವರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರು ಮೊದಲಿಗರು. ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್‌ನಲ್ಲಿ ಕವಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇರಬಹುದು. ಅವರ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಕೇವಲ ವಿಧಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ನಾವು ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಗೌರವಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆದಿದೆ. ಯಾವರೀತಿ ನಡೆದಿದೆ ? ಇನ್ನು ಈ ಘಟನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪೂರ್ವ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೆಲುಗರು ಮಾಡಿರುವಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಮೊದಲು ಮಾಡಲಿ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ತಮಿಳು ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಭಾಗವಹಿಸುವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪೋಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸರು ನಿಷ್ಪ್ರೀಯವಾಗಿರಲು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿರಲೇಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ನಡೆದಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿನೋಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಗರಾಟೆಯಾದರೂ ೬ ಮೈಲಿ ಆಚೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ತಮಿಳುರು ಸಹ ಸಂಯಮದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಸಂಯಮದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎನ್. ರೆಡ್ಡಿ — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನಂತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಸದಸ್ಯರು ಯಾರಿಂದರೂ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು; ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯೇ ಕಾರಣ. ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಇದ್ದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಲಿಲ್ಲ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ೮೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ. ತೆಲುಗು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಯಾರು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ — ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆಲುಗರು ಇದ್ದರೂ ಅವರು ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಕೋಲಾರದ ಜನ ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡುವವರು ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದರೂ ತೆಲುಗು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಅದರ್ಶವಾದ ಜಿಲ್ಲೆ, ಬಂಗಾರದಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆ, ಬಂಗಾರವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್‌ಗೆ ಬನ್ನಿ; ಬಾಕಿ ವಿಚಾರ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ — ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಶನ್ ಕೇಳಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನಿಮಗೆ ವರದಿ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲವೇ, ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಹೆಜ್ಜೆ ನ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ವಿಷಯವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಗಲಾಟೆಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ನ ಪೋಲೀಸರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಗಲಾಟೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪೋಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅಹಿತಕರ ಘಟನೆಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾವಿರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ೫ ಸಾವಿರ ಜನ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟಾಗ ೧೦ ಸಾವಿರ ಜನ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಇಡೀ ಉರೆಲ್ಲಾ ಪೋಲೀಸರೇ ತುಂಬಿದ್ದರು ಎಂದು ಮಾತು ಬರುತ್ತದೆ. ಪರಸ್ಪರ ನಂಬಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಪೋಲೀಸರು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರೇ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪೋಲೀಸರು ಇದ್ದರು. ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮುಷ್ಕರ ನಡೆಯುವಾಗ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿಂಸಾಚಾರ ನಡೆಯುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿ. ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡುವವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಅನ್ಯ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಇಳಿದಾಗ ಇಂತಹ ಅಹಿತಕರ ಘಟನೆ ನಡೆಯುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ, ನಮಗೆ ಶಾಂತಿ ಪಾಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ನಡೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

೧೨-೦೦ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ

ಈ ಘಟನೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಇನ್ನೇನು ಮುಗಿಯಿತು ಎನ್ನುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಕಾರಣದಿಂದ ಇದಲ್ಲಾ ನಡೆದಿದೆ. ಇದಲ್ಲಾ ನಡೆದನಂತರ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರೆದು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಮುಂದು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಗಲಾಟೆ ಆಗಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಡಿ, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿ, ಹಿಂಸಾಚಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಕೆಲವರು ಇವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳದೆ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಹೋಗಿ ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನ್, ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸ್, ಹಾಗೂ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಾಗ ಇಂತಹ ಒಂದು ವಿಕೋಪ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಯಿತು, ಇಷ್ಟು ಹೊರತು ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಲೋಪದೋಷವೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವ್ ಅವರು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೭೦ ಜನರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಅಸ್ತಿ ನಷ್ಟ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅಲ್ಲಿ ಶಾಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಮೊದಲನೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದು ಆದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಷ್ಟು ಅಸ್ತಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಸೋಣ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಬಾರದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ನಮಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವುಗಳು ಆ ರೀತಿ ಕೇಳುವುದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪ್ರತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದೂ ತಾವು ಕೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅವರಿಗಲ್ಲಾ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಇಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿ ಯಾರಿಗೆ

ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಗಾಯಗೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಗಾಯಗೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬಹಳ ದೂರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದೀರಿ ನಾವೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈಗತಾನೆ ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಶಾಂತವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶಾಂತವಾದಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ನಾನೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಗುಂಡೇಟಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಗಾಯವಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—೨೭ ಜನರಿಗೆ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟೇ ಜನರಿಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗುಂಡೇಟಿನಿಂದ ಗಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಬಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಬಂದು ಹೇಳಿದವರಿಗಿಲ್ಲಾ ನಾವು ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಭಾಷಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಕನಡ ಭಾಷೆಯ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಏನೋ ಮಾಡಲು ಹೊರಟರೆ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಗ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಆಗ ಇಂತಹ ಅಶಾಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದರ ಪರಿವಾಗಿ ಯಾಗಲೀ ವಿರೂದ್ಧವಾಗಿಯಾಗಲೀ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡದಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಂತೆ ಅಲ್ಪ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ನಮ್ಮದು ಫೆಡರಲ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಆಫ್ ಗೌರವೆಂಟ್. ನೂರಾರು ಧರ್ಮಗಳು ನೂರಾರು ಜಾತಿಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಆದಕಾರಣ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಅತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ಆದು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಇದನ್ನೇ ಅತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಕನ್ನಡಿಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ತಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಹೇಳಿದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮೇಲೆ ಎಂತಹ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕನ್ನಡಿಗರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಇದೇ ವಾದ ಇಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮೇಲೆ ಎಂತಹ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದನ್ನೇ ಒಂದು ಸೂತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಲು ಹೊರಟರೆ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಿಂಸಾಚಾರಕ್ಕೂ ಇದು ದಾರಿಯಾಗಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವವರು ಅಂದರೆ ಒಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾದ ನಾವುಗಳು ಉದಾರಿಗಳಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಹಳ ತಾಳ್ಮೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ದಿನಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಪರವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿರೂದ್ಧವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ಕನ್ನಡಿಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಅವರುಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮದು ಒಂದು ದೇಶವಲ್ಲ, ನಮ್ಮದು ಒಂದು ರಾಜ್ಯ. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರೂ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಅಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಬೇರೆಯವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ನೋವಾಗದಂತೆ ನಾವು ನಡೆದು

ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಸಹ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋಗಿದ್ದು ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನವರ ಒಂದು ಕುಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಜಾತಿ ಜಾತಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ, ಭಾಷೆ, ಭಾಷೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ, ರಾಜ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಜಗಳ ಬಂದು ಬಂಗಾಳ ಹೋದರೆ ಸಾಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದು ಮೊದಲು ಬಂಗಾಳ ಬಲಿಯಾಯಿತು ಅನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯ ಬಲಿಯಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ದೂರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ನಾವು ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಯಾರೊಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ನೋವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಒಂದುಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಸ್ ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದು, ಅಲ್ಲಿಯ ಬಸ್ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು ಅಲ್ಲಿಯ ಟ್ರೈನ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬಾರದು ಎಂದರೆ ಈ ದೇಶ ಯಾರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದಿರುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಈ ಬಗೆ ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರ್ ಅವರು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಈ ಸದನ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿರೂ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಈ ಭಾಷಾ ನಿರ್ಣಯ ವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಆದು ತಾನಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲಾಗುವುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ಘಂಟಾ ಘೋಷವಾಗಿ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮೊದಲು ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ನಲ್ಲಿ ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾಷೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಜನರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಮುಗಿಸೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

(Reg : Spread of epidemic disease like cholera in Kodagu District.)

SRI M. C. NANAIAH.—Sir I call the attention of the Hon. Minister for Health and Family Welfare Services to the spread of serious epidemic diarrhoeal disease like cholera in Kodagu District.

SRI A. K. ABDUL SAMAD (Hon. Minister for Health).—Sir, I wish to make the following statement. During the year 1982 commencing from 1st January to 5th July, 1982, 235 attacks and 7 deaths have been reported in Kodagu District due to diarrhoeal diseases like Gastroenteritis, Cholera & Dysentery.

	Attacks	Deaths,
January.	32	—
February.	4	—
March.	6	0
April.	89	4
May.	49	1
June.	46	2
July.	9	0
Total	235	7